

DANSK TEGNSPROG FOR ALLE

Danske Døves Landsforbunds arbejdsprogram 2011-2014

Danske
Døves
Landsforbund

Indledning

Dette er Danske Døves Landsforbunds arbejdsprogram for perioden 2011- 2014.

Arbejdsprogrammet er forelagt, drøftet og med visse tilføjelser godkendt på Landsmødet den 21. maj 2011 af delegerede fra alle landets døveforeninger. På baggrund af drøftelserne på Landsmødet har Hovedbestyrelsen besluttet den endelige version, som er den, du sidder med her.

Versionen her adskiller sig fra den version, der blev forelagt på Landsmødet, primært ved en lidt ændret afsnitsopdeling. Afsnittet Døve Børn fra det oprindelige udkast hedder nu:

Familie og omhandler: døve familier, børn og ældre. Arbejdsmarked og uddannelse er nu to selvstændige afsnit ligesom tolkning har fået sit eget afsnit i dette program. Endeligt er der kommet et nyt afsnit til: Sundhed, som indeholder tiltag på psykiatriområdet samt aktiviteter i forbindelse med Sundhedsstyrelsen kliniske retningslinjer for CI-børn mv.

Arbejdsprogrammet vil danne rammen for vores arbejde i de næste tre år.

Overskriften: **Dansk tegnsprog for alle** er valgt, fordi vi ønsker at understrege, at dansk tegnsprog fortsat er den røde tråd i alle DDL's mærkesager. Det er dansk tegnsprog, der binder vores medlemmer sammen. Det er dansk tegnsprog, der udgør kernen i vores fælles kultur. Og det er dansk tegnsprog, vi kæmper for på alle de forskellige områder, hvor vi som organisation arbejder for at varetage vores medlemmers interesser.

Vi vil desuden inddrage FN's Handicapkonvention i vores arbejde med henblik på at fremme døves ligestilling og adgang til samfundslivet.

Vi glæder os til arbejdet!

Hovedbestyrelsen
September 2011

Familie

Et særligt fokuspunkt i den kommende periode vil være døve familier. Her vil DDL bl.a. arbejde for at sikre døve forældres ret til at vælge sprog, kommunikationsform, daginstitutions- og skoletilbud til deres børn.

DDL mener, at alle døve børn skal have de bedste betingelser – uanset om de har CI, bruger høreapparat eller ingen af delene. I dag bliver stort set alle døve børn cochlear implanteret, og mange forældre fravælger tegnsprog helt eller delvist til deres børn. Der er dog stadig en gruppe børn, der ikke bliver implanteret, og også en gruppe børn, der ikke får det optimale udbytte af deres implantat.

Det er DDL's mål, at forældre til døve børn skal have mulighed for at have et nuanceret udgangspunkt for at kunne tage stilling til CI-operation, sprog og kommunikationsform.

Derfor vil vi:

- arbejde for at udbrede kendskabet til tegnsprog, døveverdenen og døves kultur
- følge med i og formidle resultater fra danske og udenlandske undersøgelser og forskning blandt CI-børn - også de resultater, der går imod den fremherskende holdning i CI-centrene i Danmark

Det er DDL's mål, at der skal være tegnsprogstilbud/tegnssprogsmiljø til de døve børn (og deres forældre og familier) der efterspørger det.

Derfor vil DDL:

- arbejde for at bevare og/eller skabe tegnsprogstilbud, der hvor de efterspørges af forældre/familier til døve børn.

DDL vil tilbyde lørdagsskole, vi vil fortsat støtte familiehøjskolen - og for døve forældre til både døve og hørende børn vil vi arbejde for at forældrevejledningsprojektet permanentgøres

Ældre

I den kommende periode vil DDL desuden opprioritere arbejdet for ældre døve – herunder vil vi bl.a.

- undersøge, om der eksisterer relevante og gode tilbud om boformer til ældre døve, der modsvarer de ældres behov og ønsker

- arbejde for at støtte op om og styrke besøgsvennetjenesten
- fortsætte arbejdet med at varetage den landsdækkende ældrevejledning

Uddannelse

DDL vil fortsat arbejde for, at døve frit kan vælge uddannelse - og få tolk hertil - også på de ikke kompetencegivende samt de private uddannelser.

DDL vil arbejde for at nedbryde de barrierer, unge døve møder på uddannelsesstederne f. eks. i forhold til kommunikation

DDL vil – i tæt samarbejde med DDU - de næste 3 år arbejde for:

- At der etableres et uddannelsesvejledningstilbud til unge døve
- At der gives oplysninger til uddannelsesstederne om døve og tegnsprog
- At der etableres mentorordninger og studienetværk for døve studerende
- At der fortsat etableres tolkebrugerkurser for nye studerende - og gerne at dette gøres obligatorisk for alle døve studerende
- At der tilvejebringes statistik over døve under uddannelse - herunder om optagelse, studietid, frafalds- og fuldførelsesprocenter
- Samarbejde med Uddannelsesstyrelsen og tolkeudbydere med henblik på at begrænse skadevirkningerne af udbud, samt i det hele taget at forsøge at skabe så godt et tilbud til de studerende som muligt
- At døve studerende har ret til alle relevante hjælpemidler i forbindelse med eksamen
- Fortsætte og færdiggøre projektet: Bien og Blomsten, hvor døve seksualvejledere tager rundt på døveskolerne og tilbyder seksualoplysning til døve børn på tegnsprog

Arbejdsmarked

DDL vil arbejde for at mindske arbejdsløsheden blandt døve - bl.a. ved følgende initiativer:

- At nedbryde fordomme om døve på arbejdsmarkedet via projektet "Slip fordommene"

- At iværksætte mentorordninger / ligemandsordninger, hvor døve hjælper andre døve på arbejdsmarkedet
- Sikre at kommunerne ikke forringer døves muligheder for at få (fysisk) tolk ifølge Lov om kompensation til handicappede i erhverv
- Arbejde for at der gives bedre mulighed for hustolkeordninger på arbejdspladser med flere døve ansat.
- At få skabt større bevidsthed blandt døve om vigtigheden af videre- og efteruddannelse på flere niveauer.
- At arbejde for at døve får lige adgang til efteruddannelse og for at udbrede information til døve om hvor vigtigt det er med efter- og videreuddannelse.

Tilgængelighed

For at sikre lige muligheder i dagens samfund kræver det, at der er fuld tilgængelighed til information. Tilgængelighed er et stort område, så det er opdelt i 3 områder:

TV og medier

DDL arbejder fortsat med at sikre, at medierne i Danmark skal være tilgængelige for døve - herunder især TV og internet.

DDL vil i de næste 3 år arbejde for:

- at tv-stationerne overholder deres forpligtelser ifølge de indgåede public service aftaler
- at forbedre kvaliteten af tekstning og tolkning på public service kanalerne
- at udbrede forpligtelsen omkring tekstning og tolkning til andre stationer (Viasat: TV3, Kanal 4 og 5).
- at alle kan modtage Tegnsprogskanalen
- at MUX-fordelingen tilpasses ønsket om et øget antal tegnsprogstolkede programmer og udvidelse af sendetid
- tegnsprogstolkning og tekstning på alle elektroniske medier (web-tv, mobil mm)
- tegnsprogstolkning og tekstning af alle danske film, der modtager offentlig støtte

Information

Den teknologiske udvikling indeholder flere uudnyttede muligheder, som kan eliminere de barrierer, hvor døve ikke inkluderes i samfundet.

DDL vil sikre, at døve ikke bliver overhalet indenom af den hurtige udvikling – men at vi hele tiden er med.

DDL vil i de næste 3 år arbejde for:

- At informationer, der gives i det offentlige rum, også skal ske visuelt (skilte, billeder, tekster, tegnsprog eller lignende)
- At udvalgte offentlige informationer, f. eks. publikationer og hjemmesider, skal oversættes til tegnsprog
- At det bliver muligt at sende sms til 112 (eller i hvert fald det samme nr.) i hele Europa

Hjælpemidler

- Sikre at der er let adgang til de relevante hjælpemidler på alle områder: vibrator, lyskaldeanlæg mv.
- At døve har adgang til individuelt tilpassede hjælpemidler
- forbedret adgang og minimeret ventetid på audiologiske klinikker

Tolkning

DDL's vision er, at alle døve skal have adgang til tegnsprogstolkning af høj kvalitet. Vi kræver dygtige og uddannede tolke. Vi kræver også, at det skal være nemt for enhver tolkebruger at bestille og få tolk uden at tænke på betalingsspørgsmålet.

DDL vil i de næste 3 år arbejde for:

- At alle nuværende begrænsninger i Lov om Tolkning til personer med hørehandicap fjernes, således at der bliver fri adgang til tolkning indenfor alle områder, hvor der er behov.
- At sikre midler til at tolkeuddannelsen fortsat kan levere tolke nok og af høj kvalitet - samt at uddannelsen ændres til en bacheloruddannelse
- At relevant efteruddannelse tilbydes til alle tolke

- At sikre kvaliteten af fjerntolkning, samt arbejde for, at det bliver en realitet indenfor alle områder - som supplement til fysisk tolk - for alle døve i hele Danmark
- At der igangsættes et forsøg med uddannelse af døve tolke med henblik på at få en formel, anerkendt og kompetencegivende uddannelse af døve tolke.
- At der oprettes en landsdækkende akut tolketjeneste.
- At der oprettes et Tolkebrugerråd

Vi henviser i øvrigt til DDL's politikpapir "Gratis og fleksibel adgang til tegnsprogstolkning af høj kvalitet"

Dansk Tegnsprog

DDL vil fortsat kæmpe for, at dansk tegnsprog formelt anerkendes via lovgivningen som officielt minoritetssprog i Danmark

I de næste 3 år vil DDL arbejde for:

- At der fortsat er muligheder for forskning i dansk tegnsprog, f. eks. via forskningsstipendier
- At arbejdet med Ordbog over dansk tegnsprog fortsætter med offentlig finansiel støtte
- At dansk tegnsprog bliver en del af Dansk Sprognævns arbejdsområde
- At der udbydes undervisningstilbud i dansk tegnsprog både til døve og hørende på alle læringsniveauer
- At der fortsat gives støtte til oversættelsen af Bibelen til dansk tegnsprog

Kultur

DDL vil i den kommende periode arbejde for at der iværksættes flere og bedre kulturtilbud, der henvender sig til alle døve i alle aldersgrupper og over hele landet.

Herunder vil vi:

- arbejde for større tilskud fra kulturministeriet til de forskellige kulturaktiviteter for medlemmerne
- støtte de nye initiativer inden for kultur – f. eks. nye muligheder for døve professionelle skuespillere
- fortsat støtte Døvehistorisk Selskab
- arbejde for, at der skal være tekster på biografilm og på DVD.
- oprette en kulturkalender for hele året, således at arrangementer annonceres i god tid og dermed gøre det muligt for alle at tilmelde sig
- forsøge at skaffe midler til at oversætte og skrive bøger om døves sprog og kultur

Foreningerne

Foreningerne og medlemmerne er vigtige for DDL og vil derfor blive prioriteret højt.

Døvesamfundet er i en brydningstid. Der kommer en ny generation med andre behov og ønsker. DDL's organisation bør ændres/justeres, så vi er gearet til de nye udfordringer. Ændringerne vil ske under hensyntagen til de mangeårige og trofaste medlemmer i aldersgruppen 50 og opefter, som udgør den største gruppe af DDL's medlemmer. DDL vil fortsat tilgodese denne gruppes behov og ønsker.

DDL vil sammen med de nordiske døveforbund overveje fremtidens organisering af det døvepolitiske arbejde – lokalt, nationalt, nordisk og internationalt.

DDL vil arbejde på ideer til nye foreningsformer – f.eks. oprettelse af interessegrupper eller virtuelle foreninger - der kan køre parallelt med de nuværende traditionelle foreninger. I de kommende tre år vil DDL løbende eksperimentere med og evaluere de nye foreningsformer med henblik på at forberede eventuelle organisationsændringer til forelægning på landsmødet 2014.

Derudover vil vi arbejde med:

- At fortsætte med kapacitetsopbygning i foreningerne
- At yde støtte til foreningerne, når de har behov for det
- At lave en ny undersøgelse af status for foreningerne og en ny analyse af DDL's

medlemmer

- At arbejde videre med at skaffe flere medlemmer, fastholde dem og forbedre medlemspleje, bl.a. ved at hørende medlemmer bliver bedre modtaget i foreningerne og ved at der kommer mere åbenhed i foreningerne
- At intensivere arbejdet med flere rabatordninger og medlemsfordele
- At der er mere lokalt stof og græsrodsstof i Døvebladet
- At kursustilbud i foreningsledelse og andre aktuelle emner bliver intensiveret
- At tilbyde foreningerne inspiration og støtte til at arrangere foredrag om emner som døves sprog og kultur
- At DDL skal være mere synlig ude i foreningerne

Sundhed

DDL vil i den kommende periode have fokus på sundhedsområdet – herunder bl.a. arbejde for at sikre, at der skabes bedre tilbud til døve indenfor det psykiatriske område – særligt i Jylland og på Fyn.

Desuden skal der arbejdes for at afklare, hvilken betydning Sundhedsstyrelsens retningslinjer for børn med CI vil få for døve forældre. I den forbindelse skal det bl.a. sikres, at man ikke fratager døve forældre deres ret til frit at vælge sprog, kommunikationsform, dagsinstitutions- og skoletilbud til deres børn.

DDL vil desuden arbejde for at få iværksat en undersøgelse af tinnitus og menière blandt døve.

Øvrige mærkesager og projekter

DDL vil i den kommende periode fortsætte samarbejdet med døveforeningen i Nuuk. Vi vil støtte op om initiativer, der kan føre til et selvstændigt døveforbund i Grønland, og/eller på anden vis forbedre forholdene for døve i Grønland.

Der skal arbejdes videre med, at hvorvidt der kan iværksættes en undersøgelse af livsbetingelserne for døve med anden etnisk baggrund i Danmark.

DDL vil i den kommende periode fortsætte indsatsen i Ghana – herunder fortsætte støtten til det ghanesiske døveforbund. Derudover vil der blive arbejdet på forberedelse af og ansøgning om støtte til at etablere en tegnsprogstolkeuddannelse i Ghana.